

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELARIJĄ

2021 m. birželio 08 d. Nr.4D-2021/1- 493
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje gautas X (toliau vadinama ir – Pareiškėja) skundas (toliau vadinama – Skundas) dėl Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos (toliau vadinama ir – Kanceliarija arba Seimo kanceliarija) pareigūnų veiksmų (neveikimo) teisės aktuose nustatytais terminais neatsakius į 2021-01-06, 2021-02-05 ir 2021-02-11 prašymus.

2. Pareiškėja Skunde pateikia toliau nurodytą informaciją:

2.1. „2021-01-06 pateikus raštą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijai el. paštu priim@lrs.lt, kuriuo buvo prašoma pateikti informaciją, per įstatymo nustatytą 20 darbo dienų terminą negavau jokio atsakymo. Papildomai el. paštu kreipiausi į Seimo kanceliariją 2021-02-05“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „2021-02-11 kreipiausi el. paštu priima@lrs.lt [...] ir prašiau skubos tvarka pateikti oficialų atsakymą į mano 2021-01-06 paklausimą, atsakant į konkrečius mano klausimus. Arba atsakyti, dėl kokių priežasčių atsisakoma pateikti atsakymą ir tokio atsisakymo apskundimo galimybes.“

3. Pareiškėja prašo išnagrinėti Skundą.

TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Seimo kontrolierius, siekdamas išsiaiškinti Pareiškėjos nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Kanceliariją, prašydamas pateikti paaiškinimus dėl Skundo teiginių bei atsakyti į klausimus.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Kanceliarija Seimo kontrolierių informavo, pateikė dokumentus bei paaiškinimus, iš kurių nustatyta:

5.1. „Prašymų ir skundų nagrinėjimo Lietuvos Respublikos Seime ir Seimo kanceliarijoje tvarka nustatyta Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos Seime ir Seimo kanceliarijoje taisyklėse (toliau – Taisyklės), patvirtintose Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2007 m. rugsėjo 19 d. sprendimu Nr. 1795 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos Seime ir Seimo kanceliarijoje taisyklių patvirtinimo“. Taisyklių 46 punkte nurodyta, kad Seimui, Seimo valdybai, Seimo Pirmininkui, kitiems Seimo valdybos nariams adresuotų prašymų ar skundų nagrinėjimą organizuoja vieno langelio padalinys (Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyrius

(toliau – Ryšių su visuomene skyrius).“

5.2. „Seimo Pirmininkei V. Č. N. adresuotas Pareiškėjos 2020 m. sausio 6 d. kreipimasis „Dėl vaiko teisių apsaugos kontrolierės E. Ž.“ Seimo kanceliarijoje gautas 2021 m. sausio 6 d., tą pačią dieną užregistruotas (Nr. G-2021-139) ir perduotas Seimo Pirmininko sekretoriatui. Seimo Pirmininkės pavedimu šis kreipimasis 2021 m. sausio 7 d. buvo perduotas susipažinti Seimo Žmogaus teisių komitetui (toliau – Komitetas). Tą pačią dieną apie tai Ryšių su visuomene skyrius Pareiškėjai pranešė el. paštu.“

5.3. „Antrasis Pareiškėjos kreipimasis, adresuotas Seimui ir Ryšių su visuomene skyriaus patarėjai B. B., Seimo kanceliarijoje el. paštu gautas 2021 m. vasario 5 d. ir tą pačią dieną užregistruotas (Nr. G-2021-1328). Į šį laišką Ryšių su visuomene skyrius Pareiškėjai el. paštu atsakė 2021 m. vasario 11 d.“

5.4. „Trečiasis el. paštu atsiųstas Pareiškėjos kreipimasis, adresuotas Seimui ir šiems adresatams: <...>, <...>, <...>, <...>, <...>, Seimo kanceliarijoje gautas 2021 m. vasario 12 d. ir tą pačią dieną užregistruotas (Nr. G-2021-1604). Vadovaudamasis Taisyklių 46 punktu, Ryšių su visuomene skyrius šį kreipimąsi perdavė Komitetui. Komitetas 2021 m. vasario 18 d. Pareiškėjai išsiuntė atsakymą Nr. S-2021-842.“

5.5. Iš Skundo tyrimui pateiktų dokumentų nustatyta:

5.5.1. 2021-01-07 elektroniniu laišku Ryšių su visuomene skyrius Pareiškėją informavo: „Jūsų kreipimasis dėl vaiko teisių apsaugos kontrolierės E. Ž. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijoje gautas, Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2007 m. rugsėjo 19 d. sprendimu Nr. 1795 patvirtintų Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos Seime ir Seimo kanceliarijoje taisyklių nustatyta tvarka užregistruotas (2021-01-06, Nr. G-2021-139) ir Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės V. Č. N. pavedimu perduotas Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių komitetui“ (toliau vadinama – Komitetas);

5.5.2. Pareiškėja elektroniniu 2021-02-05 laišku kreipėsi pakartotinai: „Suejo įstatymo nustatytas terminas, tačiau atsakymo iš Lietuvos Seimo dar negavau. Prašau informuoti, dėl kokių priežasčių negavau atsakymo į 2021-01-06 raštą ir kada jį gausiu?“

2021-02-11 elektroniniu laišku Ryšių su visuomene skyrius informavo: „[...] atsakydami į Jūsų pakartotinį kreipimąsi pranešame, kad Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių komiteto biuras informavo, kad su Jūsų 2021-01-06 Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijoje gautu kreipimusi Žmogaus teisių komiteto nariai buvo supažindinti. Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad 2021-01-07 Lietuvos Respublikos Seimo statuto nustatyta tvarka, Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu (Nr. XIV-152) E. Ž. buvo paskirta Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontroliere“;

5.5.3. Pareiškėja 2021-02-11 elektroniniu laišku kreipėsi pakartotinai: „2021-01-06 kreipiausi į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkę (el. paštu priim@lrs.lt) ir pateikiau pasirašytą raštą „Dėl vaiko teisių apsaugos kontrolierės E.Ž.“ atsakymui. Raštas užregistruotas. Mano rašte buvo užduoti klausimai, į kuriuos man turi būti atsakyta oficialiu Seimo raštu. Oficialaus atsakymo iš Seimo per įstatymo numatytą 20 dienų terminą negavau. Šios dienos atsakymas iš B. B. nėra prilyginamas tinkamam atsakymui. Prašau skubos tvarka pateikti oficialų atsakymą į mano 2021-01-06 paklausimą, atsakant į konkrečius mano klausimus. Arba atsakyti, dėl kokių priežasčių atsisakoma pateikti atsakymą ir tokio atsisakymo apskundimo galimybes.“ Adresuota Lietuvos Respublikos Seimas <priim@lrs.lt>; Č.-N. V. <...>; R. T. V. <...>; Š. S. <...>;

5.5.4. Komitetas 2021-02-18 raštu pateikė Pareiškėjai atsakymą.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

6.1. *Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse* (toliau vadinama – Prašymų

nagrinėjimo taisyklės) (2017-11-15 nutarimo Nr. 93 redakcija, galiojanti nuo 2017-11-23) nustatyta: „35. **Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:** [...]“

6.2. Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2007 m. rugsėjo 19 d. sprendimu Nr. 1795 patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos Seime ir Seimo kanceliarijoje taisyklėse (Taisyklės; aktuali redakcija, galiojanti nuo 2020-07-01) reglamentuojama:

„25. Prašymai ir skundai, pateikti tiesiogiai ar atsiųsti paštu ar elektroninėmis priemonėmis, turi būti užregistruoti Seimo kanclerio nustatyta tvarka. 26. Prašymai ir skundai, adresuoti Seimo nariui, frakcijai, parlamentinei grupei, tvarkomi kaip asmeninė korespondencija; Seimo nario patarėjas arba padėjėjas, Seimo frakcijos referentas šiuos prašymus ir skundus registruoja Seimo nario, frakcijos ar parlamentinės grupės gautų dokumentų registre, [...]. 46. Kitų Seimui, Seimo valdybai, Seimo Pirmininkui, kitiems Seimo valdybos nariams adresuotų prašymų ar skundų nagrinėjimą organizuoja vieno langelio padalinys: [...]. 47. Kitus, negu Taisyklių 46.1–46.4 papunkčiuose nurodytus Seimui, Seimo valdybai, Seimo Pirmininkui, kitiems Seimo valdybos nariams adresuotus prašymus ar skundus, Seimo valdybos, Seimo Pirmininko, kitų Seimo valdybos narių pavedimu Taisyklėse nustatyta tvarka nagrinėja vieno langelio padalinys. [...]“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

7. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau vadinama – KT) praktika:

KT 2010-05-13 nutarimas – „Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas konstitucinis teisminės gynybos principas yra universalus; teisę į teisminę pažeistų konstitucinių teisių ir laisvių gynybą turi kiekvienas asmuo, manantis, kad jo teisės ar laisvės pažeistos; asmeniui jo pažeistų teisių gynyba teisme garantuojama nepriklausomai nuo jo teisinio statuso; asmenų pažeistos teisės ir teisėti interesai teisme turi būti ginami nepriklausomai nuo to, ar jie yra tiesiogiai įtvirtinti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, ar ne; teisė kreiptis į teismą yra absoliuti; šios teisės negalima apriboti ar paneigti; asmens konstitucinė teisė kreiptis į teismą negali būti dirbtinai suvaržoma, taip pat negali būti nepagrįstai pasunkinama ją įgyvendinti; jeigu būtų neužtikrinta asmens konstitucinė teisė kreiptis į teismą, būtų nepaisoma ir visuotinai pripažinto bendrojo teisės principo *ubi ius, ibi remedium* – jeigu yra kokia nors teisė (laisvė), turi būti ir jos gynimo priemonė; tokia teisinė situacija, kai kuri nors asmens teisė ar laisvė negali būti ginama, taip pat ir teismine tvarka, nors pats tas asmuo mano, kad ši teisė ar laisvė yra pažeista, pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją yra neįmanoma, Lietuvos Respublikos Konstitucija jos netoleruoja.“

Tyrimo išvados

8. Atsižvelgus į nustatytas aplinkybes bei teisinį reglamentavimą, pažymima:

8.1. Pareiškėja skundžiasi, jog Seimo kanceliarija teisės aktuose nustatytais terminais nepateikė atsakymų į jos prašymus – 2021-01-06, 2021-02-05 (pakartotinis) ir 2021-02-11 (pakartotinis) raštus;

8.2. nagrinėjamu atveju:

8.2.1. vadovaujantis Taisyklių nuostatomis (pažymos 6.2 punktas), Seimui, Seimo valdybai, Seimo Pirmininkui, kitiems Seimo valdybos nariams adresuotų prašymų ar skundų nagrinėjimą organizuoja vieno langelio padalinys – Ryšių su visuomene skyrius.

Vadovaujantis Taisyklių nuostatomis, **pavedimas** – ant prašymo ar skundo ir (ar) Seimo kanceliarijos dokumentų valdymo sistemoje įrašytas ar žodinis paskyrimas arba įpareigojimas atlikti tam tikrą užduotį, **vadovybė** – Seimo Pirmininkas ir kiti Seimo valdybos nariai, Seimo kancleris.

8.2.2. tyrimu nustatyta, kad:

1) dėl Pareiškėjos 2021-01-06 prašymo Ryšių su visuomene skyrius 2021-01-07 elektroniniu laišku informavo, kad jis Seimo Pirmininkės pavedimu perduotas Komitetui (pažymos 5.5.1 punktas);

2) dėl Pareiškėjos 2021-02-05 pakartotinio prašymo, gauto elektroniniu laišku, Ryšių su visuomene skyrius atsakė 2021-02-11 elektroniniu laišku (pažymos 5.5.2 punktas);

3) į Pareiškėjos 2021-02-11 pakartotinį prašymą Komitetas 2021-02-18 raštu pateikė atsakymą.

8.2.3. Pažymėtina, kad, vadovaujantis Taisyklių nuostatomis, gavus Pareiškėjos prašymą (2021-01-06), jis buvo užregistruotas ir perduotas Seimo Pirmininko sekretariatui. Seimo Pirmininkė Pareiškėjos prašymą pavedė nagrinėti Žmogaus teisių komitetui, o ne Ryšių su visuomene skyriui. Apie tai Pareiškėja buvo informuota 2021-01-07 raštu. Žmogaus teisių komitetas atsakymą Pareiškėjai pateikė 2021-02-18 raštu.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Seimo komitetų atsakymų parengimas ir jų pateikimo terminas dažnai priklauso nuo Seimo nario (nagrinėjamu atveju – Žmogaus teisių komiteto pirmininko) darbotvarkės ir užimtumo. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio nuostatomis, Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. **Seimo kontrolieriai netiria Seimo narių veiklos.** Taigi, vertinti Žmogaus teisių komiteto pirmininko (Seimo nario) veiklą (veiksmus (neveikimą) galimai pažeidus prašymų nagrinėjimo terminus) nepriskirta Seimo kontrolierių kompetencijai, apie tai Pareiškėja buvo informuota Seimo kontrolieriaus 2021-03-02 raštu Nr. 4D-2021/1-245.

9. Apibendrinus pateiktas išvadas, konstatuotina, kad Seimo kanceliarijos pareigūnų veiksmuose biurokratizmo nenustatyta, nes jie atliko jiems Taisyklėse priskirtas funkcijas, t. y. nustatytais terminais užregistravo prašymus, perdavė Seimo Pirmininkės sekretariatui, informavo Pareiškėją dėl jos prašymų perdavimo nagrinėti Komitetui, kuris ir pateikė Pareiškėjai atsakymą.

Pareiškėjos skundas atmestinas.

10. Atkreiptinas Pareiškėjos dėmesys į aplinkybės, kad jeigu ją netenkina pateiktas atsakymas, o tuo, Pareiškėjos nuomone, buvo pažeistos jos teisės, ji gali skųsti jį teisės aktuose nustatyta tvarka teismui (pažymos 7 punktas).

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

11. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia

X skundą dėl Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) atmesti.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas